INFORMACJA O ZMIANACH

W REJESTRZE ODMIAN ZIEMNIAKA W 1991 ROKU

W roku 1991 stan ilościowy Rejestru Odmian Ziemniaka zmniejszył się, w porównaniu z rokiem 1990, o jedną odmianę. Liczy on obecnie 52 odmiany, w tym 32 jadalne i 20 skrobiowych; wśród nich jest 15 odmian odpornych na mątwika ziemniaczanego.

Na wniosek poszczególnych przedsiębiorstw hodowli roślin i nasiennictwa, właścicieli odmian, decyzją dyrektora COBORU z dnia 30.12.1990 roku i 15.03.1991 roku zostały skreślone z Rejestru Odmian następujące odmiany:

- **Elipsa** - wczesna, jadalna
- **Pola** - średnio wczesna, jadalna
- **Foka** - średnio późna, jadalna
- **Dryf** - późna, jadalna
- **Narew** - późna, skrobiowa

Przyczyną wycofania odmian był przeważnie malejący popyt na sadzeniaki.

Decyzją dyrektora COBORU z dnia 11.03.1991 roku wpisano do Rejestru Odmian cztery nowe odmiany, których charakterystykę zamieszczono poniżej. Warto podkreślić, że wniosek o zarejestrowanie tych odmian był pozytywnie zaopiniowany przez wszystkich członków Komisji ds. rejestracji odmian ziemniaka. Odmiany te wchodzą ze stosunkowo dużą pulą sadzeniaków (200 do 300 t superelity i elity), co stwarza perspektywę ich szybkiego wprowadzenia do uprawy.

Drop - odmiana bardzo wczesna, jadalna, wyhodowana w ZDZ Zamarte. Pierwsza odmiana krajowa odporna na mątwika agresywnego, patotyp Pa3. Charakteryzuje się bulwami owalnymi, bardzo kształtnymi, o płytkich oczkach i żółtym miąższu, nie ciemniejącym po ugotowaniu. Odmiana w typie kulinarnym B o bardzo dobrym smaku. Ze względu na wysokie walory kulinarne przydatna do produkcji eksportowej.

Odmiana plenna, chociaż w plonach bulw ustępuje czołowym odmianom.

Tabela 1

Ważniejsze cechy użytkowe nowych odmian na tle średniej odpowiedniej grupy wczesności
(wyniki z lata 1988-1990)

Odmiana	Plon bulw				Zawartość skrobi		Plon skrobi	
	ogólny		handlowy					
	dt z ha	% średniej	dt z ha	% średniej	%	+-średniej	dt z ha	% średniej
Bardzo wczesne*	341		333		13,2			
Drop*	325	95	318	95	14,3	+1,1		
Średnio wczesne	318		276		15,6		49,5	
Lena	328	103	297	108	16,5	+0,9	54,6	110
Ekra	332	104	282	102	19,6	+4,0	65,0	131
Średnio późne i późne	325		284		16,7		54,6	
Lawina	461	142	414	146	17,4	+0,7	80,4	147

* wyniki z lat 1989, 1990

Zalecana do uprawy w całym kraju.

Hodowlę zachowawczą tej odmiany prowadzi ZDZ Zamarte.

Tabela 2

Ważniejsze cechy odpornościowe nowych odmian
(skala 1-9)*

Cecha \ Odmiana	Drop	Lena	Ekra	Lawina
Mątwik ziemniaczany	Rol,Pa3			Rol
Wirus Y	6-7	6	7	6
Wirus liściozwoju	5	6	7-8	7-8
Zaraza - liście	3	3	5-6	7
ziemniaka - bulwy	3-4	3	5	5
Czarna nóżka	5	5-6	5	5-6
Zgnilizna sucha	5	5-6	6	5
Zgnilizna mokra	3-4	4	5	4
Parch zwykły	6	6	6	5
Przydatność do przechowywania	6	5-6	6-7	5

* 9 - stan najlepszy, 1 - stan najgorszy

Lena - odmiana średnio wczesna, jadalna, wyhodowana w SHR Mielno. Charakteryzuje się bulwami okrągłoowalnymi, kształtnymi, o płytkich oczkach i jasnożółtym miąższu, nieznacznie ciemniejącym po ugotowaniu. Odmiana w typie kulinarnym BC o dobrym smaku.

Odmiana plenna, daje duże plony bulw frakcji handlowej. Odznacza się również podwyższoną zawartością skrobi - ok. 16,5% - i daje dość duże plony skrobi. Przydatna do produkcji frytek i chipsów. Zalecana do uprawy w całym kraju.

Hodowlę zachowawczą tej odmiany prowadzi SHR Mielno.

Ekra - odmiana średnio wczesna, skrobiowa, wyhodowana w SHR Krokowa. Charakteryzuje się bulwami średniej wielkości, okrągłymi, o dość głębokich oczkach i jasnożółtym miąższu, ciemniejącym po ugotowaniu.

Odmiana odznacza się wysoką zawartością skrobi - ok. 19,5% - i bardzo dużymi plonami skrobi. Przydatna przede wszystkim do przerobu prze-

mysłowego na skrobię i spirytus.

Na podkreślenie zasługuje dobry poziom cech odpornościowych, w tym duża odporność na wirusy i zarazę ziemniaka. Zalecana do uprawy w całym kraju.

Hodowlę zachowawczą tej odmiany prowadzi SHR Kurowo.

Lawina - odmiana średnio późna, skrobiowa, odporna na mątwika ziemniaczanego, wyhodowana w SHR Dybowo. Charakteryzuje się bulwami okrągło-owalnymi, kształtnymi, o płytkich oczkach i jasnożółtym miąższu, nieco ciemniejącym po ugotowaniu. Odmiana w typie kulinarnym C o dobrym smaku. Przydatna do produkcji kostki, purée i chipsów.

Odmiana bardzo plenna, o zawartości skrobi ok. 17%. Daje najwyższe plony bulw i skrobi wśród odmian krajowych. Charakteryzuje się wysoką odpornością na wirus liściozwoju oraz zarazę ziemniaka. Zalecana do uprawy w całym kraju.

Hodowlę zachowawczą tej odmiany prowadzi SHR Lipowina i SHR Szyldak.

dr Juliusz Kamasa
COBORU, 63-022 Słupia Wielka